

Sygn. akt: I Ns 142/22

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Małgorzata Kłek
-----------------	------------------------

Protokolant:	sekretarz sądowy Żaneta Kowalska
--------------	----------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2022 r. w Kętrzynie na rozprawie

sprawy z wniosku C. M.

z udziałem S. M. i Prokuratora Rejonowego w Kętrzynie

o zobowiązanie sprawcy przemocy w rodzinie do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z innym członkiem rodziny dotkniętym przemocą

postanawia:

I. wniosek oddalić;

II. orzec zwrot wnioskodawczyni kwoty 100,00 zł (stu złotych) uiszczonej jako opata nienależna.

Sygn. akt I Ns 142/22

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni C. M. wniosła o zobowiązanie sprawcy przemocy – jej córki S. M. - do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania. W uzasadnieniu wniosku podała, iż córka S. M. wprowadziła się do niej cztery lata wcześniej. Po krótkim czasie zaczęły się kłótnie i pomówienia, oskarżenia niezgodne z prawdą. Córka źle się do niej odnosi, jest agresywna, przeklina i dręczy ją psychicznie. Wnioskodawczyni wskazała, że jest osobą starszą, ma 83 lata i pragnie tylko spokoju.

Uczestniczka S. M. nie stawiała się na rozprawie pomimo wezwania, nie zajęła też stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił co następuje :

C. M., lat 83, jest właścicielką mieszkania położonego przy ul. (...) w K.. Mieszkanie składa się z dwóch pokoi, kuchni i łazienki.

Około 4 lata temu do mieszkania C. M. wprowadziła się jej córka – uczestniczka S. M., lat 56. Wnioskodawczyni w mieszkaniu zajmuje jeden pokój, drugi pokój zajmuje uczestniczka, wspólnie korzystają z kuchni i łazienki. Wszystkie opłaty za mieszkanie ponosi wnioskodawczyni, która utrzymuje się z emerytury w wysokości około 2 200 zł miesięcznie. Uczestniczka S. M. nie pracuje, utrzymuje się z pomocy finansowej MOPS w K..

Od czasu jak S. M. zamieszkała w mieszkaniu wnioskodawczynie dochodzi do kłótni pomiędzy stronami, które wszczynają uczestniczka. S. M. oskarża matkę o różne rzeczy, w szczególności, że otruła jej ojca, ukradła jej pieniądze, mówi do niej „ bądź przeklęta”, że jest jej największym wrogiem, mówi, że przysłała do jej mieszkania, żeby ją wykończyć. Uczestniczka jest wobec wnioskodawczynie złośliwa, wrogo nastawiona, mówi, że nie jest jej córką. Uczestniczka w swoim pokoju gotuje wodę, suszy pranie, przez co wdała się wilgoć, pojawił się grzyb na ścianie w zajmowanym przez nią pokoju. Uczestniczka na noc zastawia kanapę drzwi w zajmowanym przez nią pokoju. Pomiędzy stronami są także dłuższe okresy, kiedy się do siebie nie odzywają.

Z tych powodów mieszkanie wspólnie z uczestniczką jest uciążliwe dla wnioskodawczynie. Wnioskodawczynie nie czuje się bezpiecznie w swoim mieszkaniu, zamyka się w swoim pokoju, boi się uczestniczki.

Świadcami takiego zachowania uczestniczki byli synowie wnioskodawczynie B. M. i R. M. oraz synowa E. M.. Próbowali oni rozmawiać z uczestniczką, aby zmieniła swoje zachowanie wobec matki, wyprowadziła się z mieszkania, ale nie doprowadziło to do poprawy zachowania uczestniczki.

Pomiędzy stronami nie dochodzi do przemocy fizycznej.

(dowód : zeznania świadków B. M. k. 142v- 143, R. M. k. 143, E. M. k. 143, zeznania wnioskodawczynie C. M. k.130-131)

W okresie ostatnich dwóch lat w mieszkaniu C. M. funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w K. przeprowadzili jedną interwencję. Osobą zgłaszającą była S. M., która zawiadomiła, że matka z pomocnikami ma jej grozić, że w nocy wywiozą ją z domu. Podejmujący interwencję policjanci poinformowali strony o możliwościach prawnych i dalszym toku postępowania.

(dowód : informacja z KPP w K. k. 17)

Sra M. od stycznia 2020 r. korzysta z pomocy finansowej, poradnictwa socjalnego i psychologicznego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w K.. W styczniu 2022 r. S. M. zgłosiła, że czuje się zagrożona ze strony matki, obawia się o własne życie. W rodzinie została wszczęta procedura (...) w dniu 27.01.2022 r. Natomiast w dniu 09.03.2022 r. został sporządzony kolejny formularz z uwagi na zaistnienie podejrzenia, że uczestniczka stosuje przemoc wobec wnioskodawczynie.

(dowód : dokumentacja Zespołu (...) do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie k. 18- 123)

Sąd zważył co następuje :

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań przesłuchanych w sprawie świadków oraz zeznań wnioskodawczynie, którym Sąd dał wiarę jako zbieżnym, spójnym i konsekwentnym. Świadkowie oraz wnioskodawczynie w podobny sposób opisywali wzajemne relacje stron, w tym niewłaściwe zachowanie uczestniczki wobec wnioskodawczynie, przedstawili podobne sytuacje, oskarżenia, zachowania uczestniczki. W ocenie Sądu brak jest podstaw do kwestionowania wiarygodności tych zeznań, zwłaszcza, że nietypowe zachowanie uczestniczki wynika także z dokumentacji nadesłanej przez Zespół (...) ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Sąd dał wiarę dokumentom zgromadzonym w sprawie z urzędu, a mianowicie informacji KPP w K. co do przeprowadzonej interwencji w mieszkaniu zajmowanym przez strony jak też dokumentacji nadesłanej z Zespołu (...), dokumenty te pochodzą od instytucji publicznych, brak jest podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

W ocenie Sądu wnioski o zobowiązanie uczestniczki S. M. jako sprawcy przemocy do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z wnioskodawczynią nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), jeżeli członek rodziny wspólnie zajmujący mieszkanie, swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba dotknięta tą przemocą może żądać, aby sąd, właściwy według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z

2020 r. poz. 1575, 1578 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11) w postępowaniu nieprocesowym, zobowiązał go do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Stosownie do art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W ocenie Sądu, przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie w sposób dostateczny wykazało, iż zachowania uczestniczki wobec wnioskodawczynie spełniają przesłanki stosowania przemocy w rodzinie w rozumieniu w/w przepisu ustawy. Zachowanie uczestniczki polega mianowicie na powtarzających się atakach słownych pod adresem wnioskodawczynie, które naruszają jej godność poprzez oskarżenia i złośliwe dokuczanie słowne, nieuzasadnioną wrogość, które wywołują u wnioskodawczynie poczucie krzywdy, zwłaszcza, że wnioskodawczynie jest osobą starszą i matką uczestniczki, która przyjęła córkę do własnego domu, i przez którą wskazane powyżej ataki słowne mogą być szczególnie dotkliwie odbierane.

Natomiast w ocenie Sądu brak jest zachowań ze strony uczestniczki, które mogłyby wywoływać u wnioskodawczynie zagrożenie, zachwiać jej poczuciem bezpieczeństwa, czy też wywołać uzasadnione obawy o własne życie lub zdrowie.

Bez wątpienia też atmosfera w mieszkaniu zajmowanym przez strony wywołana przez uczestniczkę, w tym ataki słowne wobec wnioskodawczynie i wrogość, powoduje, iż wspólne zamieszkiwanie z uczestniczką jest dla wnioskodawczynie uciążliwe.

Jednak wskazać należy, iż w sprawie o zobowiązanie sprawcy przemocy do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania w pierwszej kolejności należy udowodnić, że sprawca – członek rodziny swoim zachowaniem lub przez zaniechanie, jednorazowo lub w sposób powtarzający się, umyślnie narusza prawa lub dobra osobiste osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Nie jest to jednak wystarczająca przesłanka do nakazania sprawcy opuszczenia miejsca zamieszkania. Konieczne jest bowiem jeszcze wykazanie, że stosując przemoc w rodzinie, sprawca czyni wspólne zamieszkanie szczególnie uciążliwym. Istotne jest zatem, jakiego rodzaju przemocy się dopuszcza. Musi ona bowiem przybrać taką postać, aby powstał skutek szczególnej uciążliwości. Sama konieczność zamieszkiwania z osobą wrogo nastawioną, nieżyczliwą, która nie współpracuje w utrzymaniu wspólnie zajmowanej nieruchomości, stanowi uciążliwość. Przybierze ona postać szczególnej uciążliwości np. w momencie, gdy osoba ta zagraża poczuciu bezpieczeństwa osoby dotkniętej przemocą w rodzinie lub uniemożliwi korzystanie ze wspólnych pomieszczeń lub urządzeń.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie wskazana wyżej przesłanka „szczególnej uciążliwości” wspólnego zamieszkiwania nie została spełniona.

Stosowana przez uczestniczkę wobec wnioskodawczynie przemoc psychiczna nie jest przemocą o dużym natężeniu, nie dochodzi do stosowania przemocy fizycznej, brak jest podstaw do poczucia zagrożenia ze strony uczestniczki, uczestniczka nie utrudnia wnioskodawczynie korzystania ze wspólnych pomieszczeń.

Wskazane okoliczności, w ocenie Sądu, świadczą, iż w sytuacji stron nie zachodzi szczególna uciążliwość we wspólnym zamieszkiwaniu stron spowodowana przez uczestniczkę. W konsekwencji nie zostały spełnione wszystkie przesłanki niezbędne do zobowiązania uczestniczki – jako sprawcy przemocy – do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z wnioskodawczynią. Nie zachodzą podstawy do zastosowania tego specjalnego trybu zobowiązania do opuszczenia mieszkania określonego w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W tej sytuacji wniosek należało oddalić jako nieuzasadniony.

Wskazać należy , iż nie pozbawia to wnioskodawczyni prawa do żądania nakazania opuszczenia jej mieszkania przez uczestniczkę w trybie procesowym . Co istotne, w takim postępowaniu będą mogły być rozważane przesłanki do przyznania uczestniczce prawa do lokalu socjalnego, co zdaje się ,w sytuacji uczestniczki , mieć istotne znaczenie.

Sąd orzekł o zwrocie wnioskodawczyni kwoty 100 zł pobranej od wnioskodawczyni jako opłaty od wniosku na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych , albowiem stosownie do treści art. 96 ust. 1 pkt 15 wnioskodawczyni była zwolniona z obowiązku uiszczenia opłaty.